

Література

1. Єрмолаєва В. Особливості та проблеми інноваційного розвитку в Україні В. Єрмолаєва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2010_6/files/EC610_46.pdf.
2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=205521&cat_id=201598
3. Панченко І. Ключові проблеми інноваційного розвитку України та методи їх вирішення / І. Панченко // Тези Інтернет конференції. – 2015 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.stelmaschuk.info/internet-conference/announced-internet-conference/internet-conference-number-2/49/konferencia-23-02-2012/116-2012-03-16-00-52-29.html>
4. Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні» Інноваційна політика: європейський досвід і рекомендації для України (том 3). – Київ. – 2015.

УДК 339.9

РІВНІ ТА ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Щербич В. – ст. 1 курсу, гр.ПТБДвн-11

Науковий керівник – к.г.н., доцент Мартусенко І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Швидкоплинні події, що відбуваються у світовому економічному середовищі, надають важливого значення дослідженням міжнародних зв'язків та співпраці України в багаторівневій системі світогосподарських відносин, проблем гео економічного розвитку, внутрішніх та зовнішніх сил, що зумовлюють їх. Міжнародні зв'язки пронизують більшість національних господарств, спричиняючи значний вплив на світову економіку. Базуючись на економіці окремих держав та світовій економіці, міжнародні відносини залежать від них. Але вони є самостійним явищем, формою існування і розвитку світового господарства, його внутрішнім механізмом.

Отже, міжнародні відносини (МВ) – це система міждержавних взаємодій та зв'язків, суб'єктами яких є держави і міждержавні та неурядові організації, приватні особи. У сферу міжнародних відносин входять економічні, екологічні, гуманітарні, військово-політичні та інші проблеми світового співтовариства.

Міжнародні відносини окреслюються за наступними характеристиками: 1) за складом взаємодіючих суб'єктів міжнародні відносини бувають двосторонні та багатосторонні; 2) за характером співіснування виділяють відносини, які базуються на балансі сил, і відносини, що у своїй основі мають баланс інтересів; 3) за просторовим масштабом відносини бувають універсальні (або глобальні), континентальні, регіональні та локальні; 4) за природою взаємодій дослідники виділяють відносини панування та підкорення, співробітництва та взаємодопомоги, перехідні [4].

За ступенем напруженості можна говорити і про різні стани міжнародних відносин: стани стабільності і нестабільності, довіри і ворожнечі, співробітництва і конфлікту, миру і війни. Цікавим прикладом може бути така типологія станів міжнародних відносин:

1) стан мирного співіснування – ситуація глобального партнерства між провідними державами, коли кожна з них бере участь у взаємовигідному співробітництві або не протиставляється іншій (іншим);

2) стан конфронтації – глобальна політична

ситуація, коли провідні держави світу протистоять одна одній, їхня політика побудована на взаємному залякуванні та проявляється у низці локальних конфліктів;

3) стан конфлікту – ситуація, в якій провідні світові держави переходять від протистояння до відкритої боротьби [3, с. 38].

Нині у міжнародних відносинах протистоять два процеси: міжнародні конфлікти та міжнародне співробітництво. Найбільший ступінь конфліктності свого часу відчули на собі регіони Близького і Середнього Сходу, колишньої Югославії, страдянського простору, Африки та ін. У Сербії, Хорватії, Грузії, Афганістані, Іраку, Чеченській Республіці та деяких районах Північного Кавказу конфлікти вилилися у справжні військові дії із значними людськими жертвами, руйнуванням міст та сіл. Нажаль, сьогодні, Схід України знаходиться в межах міжнародного конфлікту, обтяженого політичною та економічною кризою, військовими діями та тисячами людських втрат. Тому дуже важливою проблемою міжнародних відносин є припинення військових конфліктів, подолання небезпечних ситуацій шляхом переговорів, компромісів та досягнення балансу інтересів між конфліктуючими сторонами. Провідну роль у вирішенні конфлікту, розв'язаного в межах України, відіграють європейські країни, які прагнуть співробітництва, миру та процвітання всього європейського континенту.

За ступенем розвитку стосунків, тривалістю угод, рівнями МВ виступають: міжнародні контакти (економічні, політичні, наукові тощо); міжнародна взаємодія (економічна, політична, військова тощо); міжнародне співробітництво; міжнародна економічна інтеграція. Кожний з вищих рівнів є розвиненим продовженням нижчого, тобто вищий рівень містить в собі більшість ознак нижчого [2, с. 513].

Характерні риси форм міжнародних зв'язків та відносин: 1) зростання масштабів і якісна зміна характеру традиційної міжнародної торгівлі готовою продукцією – із суто комерційної вона значною мірою перетворилась у засіб безпосереднього обслуговування національних виробничих процесів; 2) інтенсифікація міграції капіталу в різних формах;

3) зростання масштабів міграції робочої сили; 4) прискорення і розширення інтеграції економіки країн і регіонів; 5) швидкий обмін науково-технічними знаннями; 6) розвиток сфери послуг; 7) об'єднання зусиль у вирішенні глобальних проблем, особливо екологічного характеру; 8) загострення геополітичних конфліктів, що набувають військових рис; 9) протистояння країн все частіше відбувається не через бажання контролю над мінеральними ресурсами (нафту, газ), а за сприятливе середовище існування та стратегічні продукти харчування. Сучасні війни бувають економічними та інформаційними; 10) визначальний вплив на характер міжнародних стосунків чинить дипломатія, яка покликана знаходити компроміси, домовлятися, врегульовувати, вирішувати конфлікти [1, с. 97].

Отже, сучасні міжнародні відносини та світова політика характеризують новий стан міжнародного середовища, де поряд із традиційними суб'єктами – державами з'являються та діють нові актори міжнародних взаємодій. Сьогодні міжнародні відносини – це не тільки відносини між державами з приводу їх політики стосовно одна одної та загальносвітових проблем, а й політики кожної з них щодо їх власних внутрішніх проблем та ситуацій. Таким чином, міжнародні відносини не є явищем повністю самостійним, а швидше складовою та невід'ємною частиною більш широкого процесу світового розвитку, який їх визначає та обмежує, хоча й міжнародні відносини впливають на його хід та результат.

Література

1. Галик В.М. Україна в Європі і світі: Навч. посіб. / Галик В.М. – К.: Знання, 2013. – 364 с.
2. Мартусенко І.В., Погріщук Б.В. Регіональна економіка: Підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погріщук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 626 с.
3. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія.: підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / А.С. Філіпенко. – К.: Либідь, 2008. – 408 с.
4. Чекаленко Л. Д., Васильєва М. О. Безпекове сьогодення ЄС: перспективи України. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Вип. 121. Ч. I. 2014. С. 32-39.

УДК 338. 2

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Козлов Б. – ст. 1 курсу, гр.ПТБДвн-11

Науковий керівник – к.г.н., доцент Мартусенко І.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Сучасна система міжнародних відносин характеризується високим рівнем взаємозалежності, вимагає компромісів (і аж ніяк не військових дій), що призводить до зменшення абсолютної ваги і трансформації ролі державного суверенітету. Одним з найбільш показових і актуальних для України, з огляду на проголошений євроінтеграційний курс, сучасних прикладів політичної та економічної інтеграції є Європейський Союз. Набуваючи членства у цьому інтеграційному утворенні, держава стикнеться з питанням делегування тих або інших своїх повноважень на користь Союзу у цілому. Це провокує виникнення у країні побоювання щодо обмежень її державного суверенітету всередині Європейського Союзу.

Тому геополітична орієнтація України на Європу не означає ізоляцію від Росії (це неможливо хоча б з огляду на економіко-географічне положення обох країн). Дане становище України вимагає спрямування зовнішньополітичних зусиль туди, де можна реалізувати свої національні інтереси, спрямувати цю взаємозалежність на припинення військових дій на сході країни, на результативне національне зростання та розвиток. Важливо також визначити, якою мірою наша участь у процесах, що відбуваються в Європі, в Росії, інших країнах, узгоджуються з національними інтересами. Україна – молода держава, її зовнішньополітичний курс, геополітичні орієнтації ще формуються і конкретизуватимуться відповідно до міжнародної

ситуації. Але принципи, які в основі цього курсу, без сумніву, відповідають прогресивним тенденціям сучасного світового політичного процесу. Європейські країни, а з ними й Україна, ще на початку 90-х років ХХ ст. повернулися до природного стану, коли у формуванні міжнародних відносин суттєвими стали геополітичні чинники – місце розташування, національна структура, матеріальні ресурси, та релігійні особливості [3, с. 211].

Для України, яка за часи свого існування перебувала в центрі геополітичних інтересів кількох наддержав, зовнішньополітичний вибір має не тільки внутрішню, а й міжнародну вагу. Стратегічна мета її полягає в інтеграції до європейських та євроатлантичних структур. За багатовекторності зовнішньої політики України принциповий європейський вибір зумовлений не тимчасовою кон'юнктурою, а національними інтересами. Об'єднана Європа відповідно перебрала на себе частину відповідальності за становлення України, як стабільної демократичної держави, яка своїм пріоритетом визначила повноправне членство в Європейському Союзі, який визначатиме обличчя Європи ХХІ ст.

На сьогодні основними напрямками співробітництва між Україною та ЄС є енергетика, торгівля та інвестиції, юстиція та внутрішні справи, наближення законодавства України до законодавства Євросоюзу, охорона навколишнього середовища, транспортна сфера, транскордонне